

Τετάρτη 27 Ιανουαρίου 2016

«Νεοφιλελευθερισμός»

Κύριε διευθυντά

«62 άτομα κατέχουν πλούτο 3,6 δισ. πτωχών». Δεύτερο θέμα στην ειδησεογραφία της «Καθημερινής» την Τρίτη 19 Ιανουαρίου. Περιγραφή των δυσμενέστατων επιπτώσεων στη διαβίωση της ανθρωπότητας. Προκλητικά παράξενη είδηση! Θέτει το μυαλό του αναγνώστη (τουλάχιστον το κεφαλονίτικο δικό μου) σε λειτουργία διερευνητικής. Τι παραπάνω μπορεί να κάνει ένας που έχει \$70 δισ. από έναν που έχει \$10; Τα παραπάνω \$60 δισ. ασφαλώς είναι κατατεθειμένα σε τράπεζες, επενδυμένα σε μετοχές ή ακίνητα· δεν κρύβονται κάτω από το στρώμα του δισεκατομμυριούχου. Όπως και τα \$10. Συμμετέχουν, δηλαδή, στο παγκόσμιο γίγνεσθαι· στην παγκοσμιοποίηση!

Ετσι δεν άργησε να μου κατεβεί μια «φαινή» ιδέα: «Μακάρι να είχαμε κι εμείς μερικούς δισεκατομμυριούχους. Δεν θα αντιμετωπίζαμε ως κοινωνία και ως χώρα τις παρούσες υπαρξιακές δυσκολίες». Πίσω από αυτήν την ιδέα πρέπει, λέω, να βρίσκεται το ιστορικό των πρόσφατων εξελίξεων στις δύο πολυπληθέστερες χώρες του κόσμου. Οι αγαθές συνέπειες της μεταβάσεως από την κατάσταση της σοσιαλοκομμουνιστικής «ισότητας» στην του «νεοφιλελευθέρου» (κατά το τσιπροκαμμενικό ιδίωμα) κοινωνικού χάσματος. Ακολουθούν κάποιοι σχετικοί αριθμοί και διαπιστώσεις.

Κίνα: Πληθυσμός 1.393.800.000 (εκτίμηση για 2015). Μεταξύ των 62 κροίσων οι Κινέζοι Li Ka-shing (\$28,6 δισ.)· Wang Jianlin (\$26,4 δισ.)· Lee Shankee (\$22,2 δισ.)· Jack Ma (\$21,8 δισ.)· Ma Huateng (\$16,8 δισ.)· και Cheng Yu-tung (\$13,9 δισ.). Εως πριν από τα μέσα της δεκαετίας του 1970, ο πρόεδρος της χώρας, ο διαβόητος Μάο (Τσετούνγκ), εισηγητής του κομμουνιστικού κλάδου του γνωστού ως «μαοϊσμός», επιχειρεί να αναμορφώσει την κινεζική κοινωνία. Ανατριχιαστικό αποτέλεσμα: 35.000.000 νεκροί (σε εκατομμύρια: Περίοδος ενσωματώσεως 8,42· το «Μεγάλο Αλμα Μπροστά» 7,47· Λιμός 10,73· η «Πολι-

τιστική Επανάσταση» 7,73· τελευταία φάση 0,85. - βλ. R.J. Rummel: China's Bloody Century, 1991).

Το 1978 αναλαμβάνει την εξουσία ο Deng Xiaoping. Και η κοινωνική ανισότητα, σύμφωνα με τον δείκτη (coefficient) Gini, ανεβαίνει από 0,31 (επίπεδο Γερμανίας) σε 0,45 (επίπεδο ΗΠΑ). Δημιουργούνται οι δισεκατομμυριούχοι. Παράλληλα νούμερα: Ακαθάριστο κατά κεφαλήν εισόδημα (στο εθνικό νόμισμα yuan): 142 το 1953· 382 το 1978· 46.629 (= \$7.595· σε ισοτιμία αγοραστικής δύναμης, PPP, \$12.547) το 2014. Η φτώχεια (κάτω του \$1,25 την ημέρα) από 85% του πληθυσμού το 1981 κατέβηκε σε 13,1 το 2008. 600.000.000 Κινέζοι πέρασαν την πόρτα εξόδου από τη φτώχεια. Προσδόκιμο ζωής: 66,5 έτη το 1980· 75,8 το 2014. Σχολική εκπαίδευση: 8,4 χρόνια το 1980· 13,1 το 2014. Αυτά σε πολύ γενικές γραμμές.

Και λίγα για την Ινδία. Πληθυσμός 1.210.193.422 (απογραφή 2011). Τέσσερις δισεκατομμυριούχοι. Εως το 1991 οι ινδικές κυβερνήσεις εφαρμόζαν κρατικιστική πολιτική, επηρεασμένες από τις σοσιαλιστικές ιδέες του Παντίτ Νεχρού και της κόρης του, Ιντιρα Γκάντι. Μια οξεία κρίση του ισοζυγίου εξωτερικών πληρωμών το 1991 εξανάγκασε σε αλλαγή πολιτικής· σε απελευθέρωση της οικονομίας της χώρας· στην υιοθέτηση της («νεοφιλελεύθερης») οικονομίας της αγοράς. Αποτέλεσμα: διπλασιασμός της αμοιβής της εργασίας. 430.000.000 άφησαν τον χώρο της φτώχειας. Το ΑΕΠ από \$329 το 1991 έφτασε σε \$1.265 το 2010· υπολογίζεται στα \$2,110 το 2016. Προσδόκιμο ζωής 68 έτη· από 58,5 το 1990. Εντονα θετικό, δηλαδή, πρόσημο. Κι αν ανέδειξε τον πιο κοντρόπετρο άνθρωπο της σύγχρονης εποχής παγκοσμίως. Ο πλουσιότερος Ινδός σήμερα είναι ο Mukesh Ambani (\$23,3 εκατ.). Σε αυτήν τη χώρα, όπου ακόμα εκατοντάδες εκατομμύρια ψωμοζούν, έχτισε, για να μείνει αυτός με τη γυναίκα του, τα τρία τους παιδιά και την πεθερά του, την πιο ακριβή ιδιωτική κατοικία στον κόσμο (δεύτερη μετά το ανήκον στο δημόσιο Buckingham Palace). Ύψος 170 μέτρων. Οροφί 27. Προσωπικό 600 άτομα. Επίσημο

κόστος κατασκευής ένα δισεκατομμύριο δολάρια. Και το όνομα αυτής: Antilia.

Γιατί τα έγραψα όλα αυτά; Λογική απορία. Εξομολογούμαι: Προσωπικά θα αισθανόμουν πανευτυχής αν ο Κυριάκος Μητσοτάκης, γενόμενος, κατά ευτυχή συγκυρία, πρωθυπουργός, εφαρμόζε τη «νεοφιλελεύθερη» (κατά την ακρο-αριστερο-δεξιά ορολογία) πολιτική του, που θα έδινε δουλειά στους μισούς έστω από τους σημερινούς ανέργους μας: σε καμιά εξακοσαριά χιλιάδες δυστυχείς συμπολίτες.

ΝΙΚ. Α. Γ. ΛΙΝΑΡΔΑΤΟΣ